

Οι Άγιοι Απόστολοι

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Αρχιμανδρίτης Αρσένιος Κατερέλος
Ηγούμενος Ι. Μονής Αγίου Νικολάου Δίβρης Φθιώτιδος

Με την βοήθεια του αγίου Τριαδικού Θεού, αγαπητοί μου αδελφοί, εφθάσαμε εις το τέλος της νηστείας των Αγίων Αποστόλων.

Κατ' αρχάς να αναφέρωμε ότι "αποστολος" σημαίνει εκείνος ο οποίος αποστέλλεται από κάποιον άλλον για κάποια αποστολή. Έτσι λοιπόν και οι Απόστολοι, αυτοί οι απλοί ψαράδες, εστάλθησαν από τον ίδιον τον ενανθρωπήσαντα Λόγον του Πατρός εις τα πέρατα της οικουμένης για την σωτηρία των ανθρώπων.

Επομένως οι Απόστολοι δεν ήσαν αυτόκλητοι, αλλά ήσαν όντως θεόκλητοι εφ' όσον εδιאלέχθησαν, όπως ο ίδιος ο Χριστός είπε, από τον ίδιο τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό.

Για να καταλάβωμε το μεγαλείο της προσφοράς τους αρκεί να σκεφθούμε ότι ετόλμησαν, με την Χάρι του Θεού φυσικά, να τα βάλλουν με απόρθητες μέχρι τότε αυτοκρατορίες, με παγιωμένους αντίθεους κοινωνικούς θεσμούς. Και όμως με την Χάρι του Θεού ενίκησαν.

Η μοναδική τους αξία έγκειται εις το ότι αυτοί και μόνον αυτοί ήσαν, όπως λέμε, οι "αυτοπται του Λόγου", εφ' όσον παρηκολούθησαν από κοντά βήμα προς βήμα όλα τα λόγια, τις ενέργειες και την διδασκαλία του Ιησού Χριστού. Ο ίδιος ο Κύριος είχε πη στους Αποστόλους λίγο πριν αναληφθή, εσείς «έσεσθέ μοι μάρτυρες...» (Πραξ. α', 8). "Θα μου είσθε δηλαδή μάρτυρες σε όλην την οικουμένη για όσα είδατε από μένα, τον Κύριό σας, και ακούσατε. Αυτά και μόνον αυτά θα πήτε στους ανθρώπους". Τίποτε δηλαδή περισσότερο και τίποτε λιγώτερο.

Έτσι από τότε όλη η μετέπειτα χορεία των Αγίων, αν το καλοσκεφθούμε, είτε αυτοί ήσαν όσοι, είτε ήσαν μάρτυρες, είτε ήσαν θεολόγοι, ιεράρχαι, κληρικοί και

λαϊκοί, όλη αυτή η πάνδημος εκλεκτή χορεία των Αγίων ουσιαστικά δεν είναι παρά ένας ευκλής πνευματικός γόνος των Αγίων Αποστόλων και της εν γένει διδασκαλίας των.

Αυτοί πρώτοι οι Άγιοι Απόστολοι εκήρυξαν ότι ενικήθη ο μεγαλύτερος εχθρός μας, που είναι ο θάνατος, εφ' όσον αυτοί πρώτοι είδαν την Ανάστασι του Χριστού και την μετέδωσαν στα πέρατα της οικουμένης. Και βασιζόμενοι σ' αυτή τους την προσωπική αναστάσιμη εμπειρία, την οποία μετέδωσαν από οίκτο και αγάπη προς όλους τους ανθρώπους, εμαρτύρησαν σχεδόν όλοι τους και η ζωή τους ήταν ένα συνεχές χαρούμενο μαρτύριο. Αυτοί μόνοι εκήρυξαν ότι ενικήθη ο θάνατος. Και όπως το καταλαβαίνουμε όλοι μας, για το μόνο πράγμα που δεν μπορούμε να υποκριθούμε είναι η ίδια μας η ζωή.

Εκήρυξαν μία νίκη που ολόκληρη η ανθρωπότητα, όχι απλώς δεν την επεσήμανε, αλλά ούτε καν ετόλμησε να την σκεφθή, η έστω να την διανοηθή, ούτε καν να την νοσταλγήση.

Εις το σημείο αυτό να επισημάνωμε εκείνο το οποίο λέγομε συνέχεια εις το Σύμβολο της Πίστεως: «Εις μίαν, αγίαν, καθολικήν – δηλαδή οικουμενικήν – και αποστολικήν Εκκλησίαν» πιστεύομεν. Που σημαίνει ότι ένα από τα θεμελιώδη γνωρίσματα της Εκκλησίας είναι η αποστολικότητά Της. Ότι δηλαδή στηρίζεται η αγία μας Εκκλησία εις την διδασκαλία των Αγίων Αποστόλων. Διότι ο Χριστός, ίσως δεν το έχομε σκεφθή, δεν έγραψε τίποτε, μα τίποτε απολύτως. Άλλωστε, ο ίδιος ήταν ο Λόγος του Πατρός.

Όπως παρατηρεί ο ιερός Χρυσόστομος, "ο γραπτός Νόμος είναι μεταπτωτικό φαινόμενο", γιατί οι πρωτόπλαστοι επί παραδείγματι εις τον Παράδεισο δεν είχαν ανάγκη από γραπτό νόμο. Έτσι ο γραπτός Νόμος ουσιαστικά, όσο κι αν μας φανή παράξενο, είναι ένα μεταπτωτικό κατόντημα. Και συνεχίζει ο ιερός τούτος Πατήρ: " Ένα δεύτερο μεγαλύτερο κατόντημα είναι ότι ενώ υπάρχει ο γραπτός Νόμος, εμείς τον περιφρονούμε".

Ο Χριστός λοιπόν δεν έγραψε ούτε μία λέξι. Όμως κατέγραψαν οι Απόστολοι την προφορική διδασκαλία του Χριστού, την οποία φυσικά και εδιδάχθησαν από τον ίδιο τον Χριστό και δεν έγραψαν τίποτε άλλο παρά μόνον εκείνο που εδιδάχθησαν. Τίποτε περισσότερο και τίποτε ολιγώτερο.

Έτσι διαμορφώθηκε η λεγομένη "Αποστολική Παράδοσις", η οποία περιλαμβάνει φυσικά την Καινή Διαθήκη και την εν γένει Ιερά Παράδοσι, δηλαδή τα πρώτα ήθη και χριστιανικά έθιμα τα οποία υπήρχαν στην αγία μας Εκκλησία κατά την πρωτοχριστιανική περίοδο. Όπως είναι για παράδειγμα ο τρόπος της χειροτονίας δια της χειροθεσίας, όπως ο πυρήνας της ευχαριστιακής συνάξεως της Θείας Λειτουργίας, όπως η πρώτη τότε Αποστολική Σύνοδος, η οποία έλαβε χώραν το 49

μ.Χ., με πρόεδρο όχι τον Απόστολο Πέτρο αλλά τον Άγιο Ιάκωβο τον Αδελφόθεο - αυτό δια τους Λατίνους -, από την οποία τότε πρώτη Αποστολική Σύνοδο εκπηγάει ο λεγόμενος "συνοδικός θεσμός" της αγίας μας Εκκλησίας.

Τότε οι Απόστολοι συνεκεντρώθησαν επί το αυτό για να επιλύσουν ομόφωνα τα τότε τρέχοντα προβλήματα της αγίας μας Εκκλησίας. Και από αυτήν την Αποστολική Σύνοδο εκπηγάει, όπως είπαμε, ο συνοδικός θεσμός. Διότι η αγία μας Εκκλησία έχει ως υψίστη αυθεντία μόνον την οικουμενική σύνοδο και όχι την αυθεντία κάποιου προσώπου, μεμονωμένα, όπως για παράδειγμα οι Δυτικοί έχουν την αυθεντία του Πάπα. Είχε δίκιο ο μακαριστός Άγιος Σέρβος θεολόγος π. Ιουστίνος Πόποβιτς - που σημειωτέον εγνώριζε άπταιστα Ελληνικά -, όταν έλεγε ότι "τρεις υπήρξαν οι μεγάλες πτώσεις της ανθρωπότητας: Του Αδάμ και της Εύας, του Ιούδα και του Πάπα".

Έτσι διεμορφώθη η Αποστολική Παράδοσις. Τώρα, για να έχωμε ορθή ερμηνεία αυτής της Αποστολικής Παραδόσεως θα πρέπει υποχρεωτικά να στηριχθούμε εις την Πατερική Παράδοσι, η οποία δεν είναι άλλο παρά η ερμηνεία που έδωσαν οι Άγιοι Πατέρες της Εκκλησίας μας εις την Αποστολική Παράδοσι εις το διάβα της εκκλησιαστικής ιστορίας. Και έδωσαν ορθή ερμηνεία, διότι αυτοί οι Πατέρες είχαν καθαρθή, είχαν φωτισθή, είχαν θεωθή, είχαν θείες εμπειρίες και θεοπτίες. Και όπως είπαμε θα πρέπει να στηριχθούμε, εκτός από τους Πατέρες, επί πλέον και εις τις αποφάσεις των Οικουμενικών Συνόδων.

Η Πατερική Παράδοσις είναι ισοστάσια με την Αποστολική. Αν την απορρίψωμε, την Πατερική Πράδοσι - διότι διάφοροι στις ημέρες μας, είτε εν αγνοία τους, είτε σκόπιμα θα ήθελαν να την πετάξουν -, τότε θα πέσωμε εις την υποκειμενική ερμηνεία της Αγίας Γραφής. Που σημαίνει ότι ο καθένας θα διαβάζη την Αγία Γραφή και θα τα την ερμηνεύη όπως θέλει, η καλύτερα, επηρεαζόμενος από τα πάθη του - είτε τα καταλαβαίνει, είτε όχι - θα ενεργή ανάλογα. Και θα καταντήσωμε λίγο-πολύ σαν τους Προτεστάντες, που είναι χίλια και πλέον κομμάτια.

Και τέλος, αγαπητοί μου αδελφοί, το πιο σημαντικό απ' όλα είναι τούτο: Αποστολική Παράδοσις θα πη παράδοσις από τον Χριστό δια των Αποστόλων εις τον κόσμον αυτής καθ' εαυτής της Εκκλησίας. Διότι ο Χριστός δεν είπε μόνο, η εκήρυξε, η εθαυματούργησε, αλλά επάνω απ' όλα εκείνο το οποίο έχει μεγαλύτερη σημασία για εμάς είναι ότι ο ίδιος παρέδωσε εις τους αιώνας την αγία Του Εκκλησία. Διότι και κάποιιοι άλλοι που άκουσαν ίσως τα λόγια του Χριστού και αυτοί θα μπορούσαν να γράψουν κάποια ευαγγέλια. Όμως αυτοί οι άλλοι δεν θα μπορούσαν να μας παραδώσουν την Εκκλησία.

Και όταν λέμε "Εκκλησία" εννοούμε τα Μυστήρια της αγίας μας Εκκλησίας και πρωτίστως την πηγή των Μυστηρίων, που δεν είναι άλλο παρά η Ιερωσύνη, διότι οι Απόστολοι χειροτονήθηκαν από τον ίδιο τον Κύριο και μετέδωσαν στους μετέπειτα την Ιερωσύνη, η οποία υπάρχει και θα υπάρχει, σύμφωνα με το αψευδές στόμα του Χριστού, έως της συντελείας του αιώνας. Γι' αυτό να μην ανησυχούμε για την τύχη της Εκκλησίας. Απλώς να ανησυχούμε, επάνω απ' όλα, για την τύχη του εαυτού μας.

Και μόνον η Ορθόδοξος Εκκλησία έχει αυτό που λέμε "συνεχη αποστολική διαδοχή", εφ' όσον μόνον στους καταλόγους της Ορθοδόξου Εκκλησίας μας υπάρχει κατατεθειμένη η συνεχής αποστολική διαδοχή, από τους Αποστόλους έως της σήμερα. Ούτε δηλαδή στους Δυτικούς, ούτε στους Κόπτες, ούτε στους Αρμενίους, ούτε στους πάσης φύσεως σχισματικούς υπάρχει αποστολική διαδοχή. Όλοι αυτοί δηλαδή απεκόπησαν από την Εκκλησία. Είναι εκτός Εκκλησίας, όπως είναι και οι εντός της Ελλάδος Παλαιοημερολογήται.

Και εκτός Εκκλησίας η σωτηρία είναι αβεβαία. Και αν κάποιος είναι εκτός Εκκλησίας εν αγνοία του, φυσικά έχει πολλά ελαφρυντικά. Κριτής φυσικά είναι μόνος ο Θεός. Εάν όμως κάποιος είναι εκτός Εκκλησίας από πεποίθησι, από κακή πρόθεσι, τότε τα πράγματα δυστυχώς δυσκολεύουν για εκείνον σε βαθμό υπερθετικό.

Εύχομαι αγαπητοί μου αδελφοί να αγωνισθούμε, όχι όπως μας αρέση εμάς αλλά σύμφωνα με το αποστολικό πρότυπο, που όπως είπαμε, την ερμηνεία αυτού του αποστολικού προτύπου θα την βρούμε στην Πατερική Παράδοσι της Εκκλησίας μας, ούτως ώστε να εισέλθωμε εις την Βασιλεία του Θεού, άγιοι εν μέσω αγίων, ευκλεής καρπός των Αγίων Αποστόλων.

Αμήν.

Αρχιμανδρίτης Αρσένιος Κατερέλος

Ηγούμενος Ι. Μονής Αγίου Νικολάου Δίβρης Φθιώτιδος

(Ομιλία εις τον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Λαμίας -29/6/1997)

Πηγή: impantokratoros.gr